

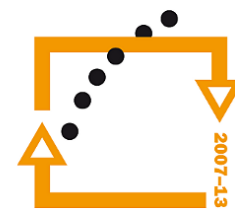

Zdraví a internet

Jak mění internet zdravotní péči?

Martina Černíková
Alena Černá
PSY279

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jaké jsou možnosti výzkumu veřejného zdraví prostřednictvím SNS?

- Twitter – sledování vzorců chřipkových epidemií (Lamos and Cristianini 2010)
- Twitter – hledání vzorců nemocí, nejpoužívanějších medikamentů a způsobů samoléčby (Paul & Dredze, 2011) – zmiňují, že lidé se často léčí sami a nevyhledají lékařskou pomoc, a že např. za pomoci Twitteru lze toto monitorovat a zkoumat – je to žádoucí? („Velký bratr“?)
- Tweety typu „frčím na Zyrtecu, zatracený alergie“ nemusí být ničím zajímavé, když ale analyzujeme milióny příspěvků...?
- Kontrola správného užití léků (zkoumalo se opět u chřipkových epidemií)

Jaké jsou možnosti výzkumu veřejného zdraví prostřednictvím SNS?

- Šíření informací týkajících se zdraví mezi mladými lidmi – sdílení názorů (YouTube), Stránky s informacemi o ochraně zdraví (SNS), (Vance, Howe, and Dellavalle, 2009)

výhody – rychlost, nízké náklady;

nevýhody – ztráta autorství, chybějící odkazy na zdroj, prezentování názorů coby faktů

Sociální sítě, technologie a vztah lékař-pacient

- Hello Health, u nás – mojeambulance.cz
- <http://www.youtube.com/watch?v=6PfYlyrkhdK>
- <http://www.youtube.com/watch?v=1qqyYkbUG4Y>
- Další otázky etiky – nerovnost vztahu lékař/pacient často vnímána jako žádoucí (autorita, moc); lékaři s otevřenými FB profily – jak to může narušit vztah a léčbu?
- Těžko rozlišitelná hranice, kdy je žádoucí setkat se s lékařem fyzicky a kdy ne (a to na obou stranách)

Second Life

- Edukace pacientů, zvyšování povědomí o nemocech, podpůrné komunity, tréninková platforma pro různé lékařské účely, terapie online, marketing firem...
- <http://www.youtube.com/watch?v=pmTXGQ2BhUA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=bYYc9Dk2NQk>
- <http://www.youtube.com/watch?v=LQ1HIg7lcvQ>

Second Life

- Jako nástroj tzv. „patient empowerment“
- Disinhibice, sdílení informací, vytvoření skutečné komunity tam, kde by to jinak bylo obtížné (autismus aj.)
- Schopnost relativizovat co je „normální“ – viz. autismus
- Ale: rizika závislostního chování; je to skutečně platforma pro nácvik, nebo pacienta ještě víc „uzavře“ do virtuálního světa (například v případě vzácných chorob, psychických potíží...)?

Second Life

Ilebee Helendale receiving a mammogram at the Ann Myers Medical Center

- Vzdělávání pomocí kurzů
- Poskytování zdrojů informací
- Simulace různých vyšetření (například The Ann Myers Medical Center)
- Simulace halucinací u schizofrenních klientů, podpůrné skupiny (AIDS, alkoholismus).

Beard, L., Wilson, K., Morra D., Keelan J. (2009)

Příběh Carly Fleishmann

- <http://www.youtube.com/watch?v=GIDESTbJ158&feature=youtu.be>
- <http://www.youtube.com/watch?v=KmDGvquzn2k>

Alternativní léčba a internet

- Complementary medicine – typicky vyhledávaná pacienty při chronických zdravotních potížích, u nás chápána jako opozitum „klasické“ medicíny (není tomu tak všude)
- Lékaři často chápána negativně; do jisté míry dáno obavou o pacienta a úspěšnost léčby (strach z nevhodné „medikace“, zneužívání nemocných)
- Výhody x nevýhody?

ICT, internet a zdravotně postižení

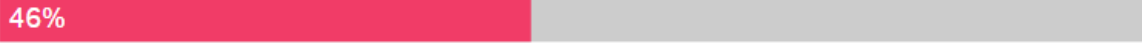
- Nevidomí – mají kognitivní mapu stránek, chybí vizuální vodítka, musí být navrženy tak, aby se načítlo vše; slabozrakost – pomůcky, sledování písmen zvlášť – náročnost na čas
- Neslyšící – čeština je cizí jazyk, rodný jazyk je znaková řeč – jen vizuálně se jazyk naučit nedá; nemyslí ve slovech, navíc znakový jazyk ani není sjednocen
- Informace pro neslyšící bývají formou videozáznamu (i když většina z nich trochu česky umí)

Psychologická pomoc

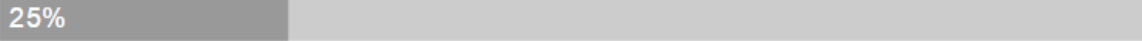
- E-poradny – různé nemoci
- Internetové poradny – péče o duševní zdraví
<http://www.poradna.fss.muni.cz/>

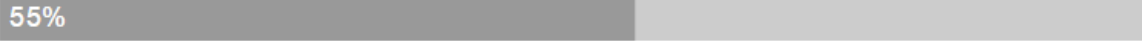
Other patients you know

Other patients you don't know

Hospital

Doctor

Nurse

Health insurance company

Drug company

Retail pharmacy

Patient advocacy organization

Government organization

Gym or fitness center

Alternative healthcare setting

■ : % responding likely

How likely are you to trust health information posted online through social media by the followings?

(<http://www.pwc.com/us/en/health-industries/publications/health-care-social-media.jhtml>)

Source: PwC HRI Social Media Consumer Survey, 2012

* HRI surveyed 1060 consumers; selected demographics may result in smaller sample sizes

Literatura

- Beard, L., Wilson, K., Morra D., Keelan J. (2009). A survey of health-related activities on second life. *J Med Internet Res.* 11(2).
- Pujazon-Zazik, M., & Park, M. J. (2010). To tweet, or not to tweet: Gender differences and potential positive and negative health outcomes of adolescents' social internet use. *American Journal of Men's Health*, 4, 77–85.
- Paul, M., and Dredze, M. 2011. A model for mining public health topics from twitter. Technical report, Johns Hopkins University.
- Vance, K., Howe, W., & Dellavalle, R. P. (2009). Social internet sites as a source of public health information. *Dermatologic Clinics*, 27, 133-136.